

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет психології, соціальної роботи та спеціальної освіти
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи _____ (О.Б.Жильцов)
«_____» _____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Технології розроблення індивідуальної освітньої траєкторії
для дітей з особливими освітніми потребами»

для студентів

спеціальності	016 Спеціальна освіта (шифр і назва спеціальності (тей))
освітнього рівня	другого (магістерського) рівня (назва освітнього рівня, ОКР)
освітньої програми	016.00.03 Стратегії і практики інклюзивного навчання (шифр і назва освітньої програми)

Київ – 2023

Розробники:

Мартинчук Олена Валеріївна, доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка, гарант освітньої програми «Стратегії і практики інклюзивного навчання»;

Заєркова Наталія Віталіївна, старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти, керівник Ресурсного центра підтримки інклюзивної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка;

Ганевіч Софі Марі, старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти.

Викладачі:

Федоренко Оксана Петрівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка;

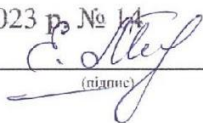
Заєркова Наталія Віталіївна, старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, керівник Ресурсного центра підтримки інклюзивної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка;

Ганевіч Софі Марі, старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Протокол від 28.08.2023 р. № 14

Завідувач кафедри _____ (Олена МАРТИНЧУК)

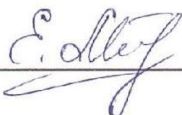

(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми «Стратегії і практики інклюзивного навчання»)

(назва освітньої програми)

28.08.2023 р.

Керівник освітньої програми _____ (Олена МАРТИНЧУК)

Робочу програму перевірено

01.09. 2023 р.

Заступник директора/декана _____ (Роман ПАВЛЮК)

(підпис)

Пролонговано:

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р. Протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р. Протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р. Протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р. Протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4/120	
Курс	-	1
Семестр	-	1
Обсяг кредитів	-	4
Обсяг годин, в тому числі:	-	120
Аудиторні	-	16
Модульний контроль	-	-
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	-	104
Форма семестрового контролю	-	Залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формувати компетентності фахівця зі спеціальної освіти у сфері планування й організації процесу розроблення, реалізації та моніторингу індивідуальної освітньої траєкторії для забезпечення інклюзивного навчання і прогресу у розвитку дітей з особливими освітніми потребами.

Завдання:

Відповідно до освітньо-професійної програми 016.00.03 Стратегії і практики інклюзивного навчання зі спеціальності 016 Спеціальна освіта для другого (магістерського) рівня вищої освіти

– *формувати загальні компетентності:*

ЗК1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК2. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК3. Здатність працювати в команді.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

– *формувати фахові компетентності:*

СК3. Здатність здійснювати діагностико-аналітичну, корекційно-розвивальну, консультативну діяльність з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів.

СК4. Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на засадах партнерства.

СК5. Здатність приймати ефективні рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК6. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності, приймати рішення та продовжувати навчання та/або підвищення професійної кваліфікації відповідно до наявних потреб і запитів.

СК7. Здатність до організації освітнього процесу у спеціальних закладах дошкільної і загальної середньої освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

СК8. Здатність до організації процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища.

СКу11. Здатність до організації, впровадження та моніторингу інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами.

СКу12. Здатність координувати діяльність команди психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами.

– *забезпечувати набуття практичних навичок при формуванні компетентностей в Центрі практичної підготовки «Центр інклюзивної освіти».*

3. Результати навчання за дисципліною

РН3. Розробляти та впроваджувати інноваційні методики і стратегії втручання для осіб з особливими освітніми потребами, генерувати нові ідеї для удосконалення навчання, виховання, розвитку та соціалізації цих осіб.

РН4. Добирати та застосовувати ефективні методики комплексного оцінювання розвитку дітей, рефлексувати та критично аналізувати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рівень освітньої підтримки.

РН5. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності та розвитку дитини з особливими освітніми потребами, забезпечувати ефективність власних дій.

РН6. Встановлювати ефективну взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними соціальними інституціями з метою забезпечення якості спеціальної та інклюзивної освіти на засадах партнерства.

РН7. Робити фаховий внесок до професійних знань і практики та оцінювання результатів діяльності команди у сфері психолого-педагогічного супроводу

дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі, мотивувати учасників команди супроводу до досягнення спільних цілей.

РН8. Приймати ефективні рішення з питань спеціальної та інклюзивної освіти, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати їх розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей, зокрема, вимоги споживачів; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень.

РН9. Вільно спілкуватись усно і письмово українською та іноземною мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

РН12. Організувати та здійснювати методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах спеціальних закладів освіти та інклюзивного освітнього середовища.

РН13. Розробляти та реалізовувати заходи зі створення безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, забезпечувати його якість та ефективність освітнього процесу з урахуванням особливих освітніх потреб, можливостей та здібностей дітей.

РНy15. Організувати й впроваджувати якісне інклюзивне навчання дітей з особливими освітніми потребами та здійснювати моніторинг його успішності.

РНy16. Координувати діяльність фахівців міждисциплінарної команди психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами задля забезпечення їхньої ефективної підтримки в інклюзивному освітньому середовищі.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	У с ь о г о	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Сам ості йна
		Л ек ці ї	С е мі на р и	П ра кт и ч ні	Л аб ор ат ор ні	Ін д ив ід у аль ні	
Змістовий модуль I <i>Технології розроблення індивідуальної програми розвитку</i>							
Модуль 1. <i>Розроблення індивідуальної програми розвитку для дітей з ООП</i>							
Тема 1. Індивідуальна програма розвитку: її складові та етапи створення.	30	2		2			26
Модуль 2. <i>Реалізація та моніторинг індивідуальної програми розвитку</i>							
Тема 2. Індивідуальна програма розвитку: моніторинг досягнень та реалізації.	30	2		2			26
Разом	60	4		4			52
Змістовий модуль II <i>Стратегії втручання з опорою на SMART-цілі</i>							
Модуль 3. <i>Технології визначення пріоритетності цілей</i>							
Тема 3. Визначення пріоритетів у навчанні учнів з особливими освітніми потребами.	30	2		2			26
Модуль 4. <i>Ефективна реалізація SMART-цілей</i>							
Тема 4. Міждисциплінарний підхід до постановки та реалізації SMART-цілей.	30	2		2			26

Разом	60	4		4			52
Усього	120	8		8			104

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I ТЕХНОЛОГІЇ РОЗРОБЛЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ

Модуль I.

Індивідуальна програма розвитку для дітей з ООП

Тема 1.

Індивідуальна програма розвитку: її складові та етапи створення

Індивідуалізація освітнього процесу. Індивідуальна програма розвитку як документ, що забезпечує індивідуалізацію навчання особи з особливими освітніми потребами. Нормативно-правове забезпечення створення Індивідуальної програми розвитку. Команда психолого-педагогічного супроводу. Повноваження керівника закладу освіти у процесі формування індивідуальної програми розвитку. Структура індивідуальної програми розвитку. Етапи створення індивідуальної програми розвитку. Джерела інформації для наповнення індивідуальної програми розвитку.

Основні поняття теми: індивідуалізація, індивідуальна програма розвитку, індивідуальний навчальний план.

Рекомендовані джерела:

Основна [1-6]

Додаткова [2, 3, 4, 10, 11, 13]

Модуль 2.

Реалізація та моніторинг індивідуальної програми розвитку

Тема 2. Індивідуальна програма розвитку: моніторинг досягнень та реалізації

Реалізація Індивідуальної програми розвитку (визначених цілей та завдань). Додаткова підтримка. Рівні підтримки в освітньому процесі. Моніторинг досягнень (визначених цілей та завдань) та моніторинг реалізації індивідуальної програми розвитку.

Основні поняття теми: рівні підтримки, додаткова підтримка, моніторинг.

Рекомендовані джерела:

Основна [1-5]

Додаткова [2, 3, 4, 10, 11, 13]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II СТРАТЕГІЇ ВТРУЧАННЯ З ОПОРОЮ НА SMART-ЦІЛІ

Модуль 3.

Технології визначення пріоритетності цілей

Тема 3. Визначення пріоритетів у навчанні учнів з особливими освітніми потребами

Використання висновку фахівців Інклюзивно-ресурсного центру у поєднанні з іншими інструментами з метою визначення пріоритетності цілей для дітей з особливими освітніми потребами в закладах дошкільної та загальної середньої освіти. Визначення пріоритетів. Особливості постановки SMART-цілей за сферами розвитку в індивідуальних програмах розвитку. (Розділ ІІІР – 12. Додаткові напрями роботи).

Основні поняття теми: SMART-цілі, сфери розвитку.

Рекомендовані джерела:

Основна [7, 8]

Додаткова [20-22]

Модуль 4.

Ефективна реалізація SMART-цілей

Тема 4.

Міждисциплінарний підхід до постановки та реалізації SMART-цілей

Вибір технологій збору даних на основі умов і можливостей людей у кожному конкретному контексті. Вибір систем збору даних, які найкраще відображають прогрес учня. Адаптація цілей для забезпечення виконання кожним членом міждисциплінарної команди відповідно до їхніх можливостей та спеціалізації, щоб максимізувати можливості для узагальнення навичок учня. Фокус на самостійності та підвищенні якості життя учнів через узагальнення навичок щодо всіх орієнтирів та настанов.

Основні поняття теми: SMART-цілі, прогрес учня, адаптація цілей.

Рекомендовані джерела:

Основна [7, 8]

Додаткова [20-22]

6. Контроль навчальних досягнень

6.1.2 Для заочної форми навчання

Змістовий модуль I.

Технології розроблення індивідуальної програми розвитку

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1. Розроблення індивідуальної програми розвитку для дітей з ООП		Модуль 2. Реалізація та моніторинг індивідуальної програми розвитку	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1
Відвідування практичних занять	1	1	1	1	1
Робота на практичному занятті	10	1	10	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	4	20
Разом		-	32	-	32
Максимальна кількість балів: 64					
Розрахунок коефіцієнта: $k=64/100=0,64$					

Змістовий модуль II.

Стратегії втручання з опорою на SMART-цілі

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 3. Технології визначення пріоритетності цілей		Модуль 4. Ефективна реалізація SMART-цілей	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів

Відвідування лекцій	1	1	1	1	1
Відвідування практичних занять	1	1	1	1	1
Робота на практичному занятті	10	1	10	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	4	20
Разом		-	32	-	32
Максимальна кількість балів: 64					
Розрахунок коефіцієнта: $k=64/100=0,64$					

6.1. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I ТЕХНОЛОГІЇ РОЗРОБЛЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ

Модуль I.

Розроблення індивідуальної програми розвитку для дітей з ООП

Тема 1. Індивідуальна програма розвитку:

її складові та етапи створення (26 год. для заоч. форми навчання)

Завдання 1 (6 год): на підставі аналізу бланку індивідуальної програми розвитку закладу загальної середньої освіти <https://docs.google.com/document/d/197rmslX7hPbdhk5MVKXz7UZ5kc8NozXW/edit> надайте рекомендації учасникам команди психолого-педагогічного супроводу до кожного пункту програми щодо змісту його заповнення. Результати роботи надайте у вигляді таблиці:

https://docs.google.com/document/d/1XOHBI5zfMgZ4wETDUKRI6VXUeg6eHX_y/edit?usp=sharing&oid=106986748692786916164&rtpof=true&sd=true

Під час виконання завдання опрацюйте такі джерела:

1. Порядок організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти / Постанова КМУ від 15.09.2021 №957. URL : <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-poryadku-organi-a957>

2. Впроваджуємо інклюзію в закладі освіти. Державна служба якості освіти, 2023. 86 с. URL : https://oplatforma.com.ua/files/news/2023/Inclusia_zaklad_osvity_SURGe_2023_Pedrada.pdf

3. Примірне положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП в закладі загальної середньої освіти та дошкільної освіти / Наказ МОН України від 08.06.2018 № 609. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0609729-18#Text>

4. Інклюзивне навчання в закладах загальної середньої освіти. Керівництво для тренерів. К., 2018. 174 с. URL : http://posibnyk.nus.org.ua/wp-content/uploads/HANDOUT-for-trainers_TOT-Sept-2018_corrected-final1-new.pdf

5. Створення індивідуальної програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами: методичний посібник / Під заг. ред. Софій Н.З. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2015. 66 с. URL : https://pech-vo.at.ua/OP/Individualna_Programa_Rozvitku.pdf

6. Інклюзивна освіта. Підтримка розмаїття у класі: практ. посіб. / Тім Лорман, Джоан Деллер, Девід Харві; пер. з англ. К.: ТОА «Видавничий дім «Плеяди», 2011. 296 с. URL : <https://drive.google.com/file/d/1cls33UsIge5zIkXoaFjfwsgV2bFzCDrS/view>

Форма подання: у вигляді таблиці.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Відповідність завданню та глибина змісту	Таблиця демонструє здатність глибоко аналізувати порівнювати, упорядковувати та представляти інформацію.	Надана таблиця демонструє здатність аналізувати та порівнювати інформацію.	Надана таблиця у недостатньому обсязі відповідає завданню аналізу та порівнянню матеріалу.	Надана таблиця демонструє недбале й поверхневе опрацювання матеріалу.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Експертність	Студент/ка демонструє ґрунтовне розуміння змісту теми.	Студент/ка демонструє достатньо повне розуміння змісту теми.	Студент/ка демонструє не достатнє розуміння змісту теми.	Студент/ка не розуміє зміст теми.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.		Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж 24 години від зазначеного часу.

Бали	1	0,5	0
Всього	5 балів		

Завдання 2 (6 год): на підставі аналізу бланку індивідуальної програми розвитку закладу дошкільної освіти <https://docs.google.com/document/d/1cK7jAvrZXvixRCwNd0xNLLLA5C8x91Oz/edit#heading=h.gjdgxs> надайте рекомендації учасникам команди психолого-педагогічного супроводу до кожного пункту програми щодо змісту його заповнення. Результати роботи надайте у вигляді таблиці: <https://docs.google.com/document/d/1wI5vzmljSJoWyP9gRJ0grY7WD0RXoBhZ/edit?usp=sharing&ouid=106986748692786916164&rtpof=true&sd=true>

Під час виконання завдання опрацюйте такі джерела:

1. Порядок організації інклюзивного навчання у закладах дошкільної освіти / Постанова Кабінету Міністрів України від 10 квітня 2019 р. № 530. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/530-2019-%D0%BF#Text>
2. Впроваджуємо інклюзію в закладі освіти. Державна служба якості освіти, 2023. 86 с. URL : https://oplatforma.com.ua/files/news/2023/Inclusia_zaklad_osvity_SURGe_2023_Pedrada.pdf
3. Примірне положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП в закладі загальної середньої освіти та дошкільної освіти / Наказ МОН України від 08.06.2018 № 609. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0609729-18#Text>
4. Компанець Н.М., Луценко І.В. Моделювання індивідуального розвитку дитини з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного ДНЗ: навчально-методичний посібник. К.: 2017. 66 с. URL : <https://lib.iitta.gov.ua/715519/1/1Моделювання%20індивідуального%20розвитку%20.pdf>
5. Створення індивідуальної програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами: методичний посібник / Під заг. ред. Софій Н.З. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2015. 66 с. URL : https://pech-vo.at.ua/OP/Individualna_Programa_Rozvitku.pdf
6. Про визначення рівня підтримки у дітей з особливими освітніми потребами, які здобувають дошкільну освіту в інклюзивних групах / Лист МОН України від 30 грудня 2021 р. № 1/23180-21. URL : <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-viznachennya-rivnya-pidtrimki-u-ditej-z-osoblivimi-osvitnimi-potrebami-yaki-zdobuvayut-doshkilnu-osvitu-v-inklyuzivnih-grupah>

Форма подання: у вигляді таблиці.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
---------------------	----------------	-----------------------	--------------------------	------------------

Відповідність завданню та глибина змісту	Таблиця демонструє здатність глибоко аналізувати порівнювати, упорядковувати та представляти інформацію.	Надана таблиця демонструє здатність аналізувати та порівнювати інформацію.	Надана таблиця у недостатньому обсязі відповідає завданню аналізу та порівнянню матеріалу.	Надана таблиця демонструє недбале й поверхневе опрацювання матеріалу.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Експертність	Студент/ка демонструє ґрунтовне розуміння змісту теми.	Студент/ка демонструє достатньо повне розуміння теми.	Студент/ка демонструє не достатнє розуміння змісту теми.	Студент/ка не розуміє зміст теми.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.		Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж 24 години від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1		0,5	0
Всього	5 балів			

Завдання 3 (6 год): проаналізуйте кейс «Висновок про комплексне психолого-педагогічне оцінювання розвитку особи» https://drive.google.com/file/d/1TupfDsGdzJVT6gG324tuTSJIAUMXBwxs/view?usp=drive_link та надайте рекомендації для команди психолого-педагогічного супроводу учня з ООП щодо особливостей розроблення ІПР. Врахуйте, що це учень 1 класу і перше засідання команди супроводу на початку навчального року.

Під час виконання завдання опрацюйте такі джерела:

1. ____ Впроваджуємо інклюзію в закладі освіти. Державна служба якості освіти, 2023. 86 с. URL : https://oplatforma.com.ua/files/news/2023/Inclusia_zaklad_osvity_SURGe_2023_Pedrada.pdf

2. Інклюзивне навчання в закладах загальної середньої освіти. Керівництво для тренерів. К., 2018. 174 с. URL : http://posibnyk.nus.org.ua/wp-content/uploads/HANDOUT-for-trainers_TOT-Sept-2018_corrected-final1-new.pdf

3. Примірне положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП в закладі загальної середньої освіти та дошкільної освіти / Наказ МОН України від 08.06.2018 № 609. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0609729-18#Text>

4. Колупасєва А., Таранченко О. Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі: навч.-метод. посібник. Харків: Вид-во «Ранок», 2019. 304 с. URL : [https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpratsivnykiv-ospotreby/Navch%20ditei%20z%20osobl%20osvitnimy%20potrebamy%20v%20inkl%20seredovyshchi%20\(Kolupaieva_Taranchenko\).pdf](https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpratsivnykiv-ospotreby/Navch%20ditei%20z%20osobl%20osvitnimy%20potrebamy%20v%20inkl%20seredovyshchi%20(Kolupaieva_Taranchenko).pdf)

5. Методичні рекомендації. Безпечне освітнє середовище: Надання індивідуальної підтримки учням з особливими освітніми потребами під час підготовки до реагування на надзвичайні ситуації. Державна установа «Український інститут розвитку освіти», 2023. 16 с. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/inkluzyvne-navchannya/2023/08/04/Lyst.MON-1.11479-23.vid.03.08.2023-1.pdf>

6. Учні початкових класів із особливими освітніми потребами : навчання та супровід : навч.-метод. посібник / Л.І. Прохоренко, О.О. Бабяк, В.В. Засенко, Н.А. Ярмола : навч.-метод. посібник. Харків: Вид-во «Ранок», 2020. 160 с. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpratsivnykiv-ospotreby/Uchni-pochatkovykh-klasiv-iz-osoblyvumu-potrebamy-navchannia-ta-suprovid-Prokhorenko.pdf>

Форма подання: структурований текст.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Відповідність завданню та глибина змісту	Таблиця демонструє здатність глибоко аналізувати порівнювати, упорядковувати та представляти інформацію.	Надана таблиця демонструє здатність аналізувати та порівнювати інформацію.	Надана таблиця у недостатньому обсязі відповідає завданню аналізу та порівнянню матеріалу.	Надана таблиця демонструє недбале й поверхневе опрацювання матеріалу.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Експертність	Студент/ка демонструє ґрунтовне розуміння змісту теми.	Студент/ка демонструє достатньо повне розуміння змісту теми.	Студент/ка демонструє не достатнє розуміння змісту теми.	Студент/ка не розуміє зміст теми.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.		Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж 24 години від зазначеного часу.

Бали	1	0,5	0
Всього	5 балів		

Завдання 4 (8 год): на основі представленого кейсу https://drive.google.com/file/d/1TupfDsGdzJVT6gG324tuTSJAUMXBwxs/view?usp=drive_link розробіть рекомендації для команди психолого-педагогічного супроводу щодо створення комфортного безпечного середовища для учня з ООП, враховуючи його потреби та потенційні можливості.

Під час виконання завдання опрацюйте такі джерела:

1. Впроваджуємо інклюзію в закладі освіти. Державна служба якості освіти, 2023. 86 с. URL : https://oplatforma.com.ua/files/news/2023/Inclusia_zaklad_osvity_SURGe_2023_Pedrada.pdf

2. Інклюзивне навчання в закладах загальної середньої освіти. Керівництво для тренерів. К., 2018. 174 с. URL : http://posibnyk.nus.org.ua/wp-content/uploads/HANDOUT-for-trainers_TOT-Sept-2018_corrected-finall1-new.pdf

3. Примірне положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП в закладі загальної середньої освіти та дошкільної освіти / Наказ МОН України від 08.06.2018 № 609. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0609729-18#Text>

4. Колупаєва А., Таранченко О. Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі: навч.-метод. посібник. Харків: Вид-во «Ранок», 2019. 304 с. URL : [https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpratsivnykiv-ospotreby/Navch%20ditei%20z%20osobl%20osvitnimy%20potrebamy%20v%20inkl%20seredovyshchi%20\(Kolupaieva_Taranchenko\).pdf](https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpratsivnykiv-ospotreby/Navch%20ditei%20z%20osobl%20osvitnimy%20potrebamy%20v%20inkl%20seredovyshchi%20(Kolupaieva_Taranchenko).pdf)

5. Учні початкових класів із особливими освітніми потребами : навчання та супровід : навч.-метод. посібник / Л.І. Прохоренко, О.О. Бабяк, В.В. Засенко, Н.А. Ярмола : навч.-метод. посібник. Харків: Вид-во «Ранок», 2020. 160 с. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpratsivnykiv-ospotreby/Uchni-pochatkovykh-klasiv-iz-osoblyvumu-potrebamy-navchannia-ta-suprovid-Prokhorenko.pdf>

Форма подання: структурований текст.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Відповідність завданню та глибина змісту	Таблиця демонструє здатність глибоко	Надана таблиця демонструє здатність аналізувати та	Надана таблиця у недостатньому обсязі відповідає завданню	Надана таблиця демонструє недбале й

	аналізувати порівнювати, упорядковувати та представляти інформацію.	порівнювати інформацію.	аналізу та порівнянню матеріалу.	поверхнєве опрацювання матеріалу.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Експертність	Студент/ка демонструє ґрунтовне розуміння змісту теми.	Студент/ка демонструє достатньо повне розуміння теми.	Студент/ка демонструє не достатнє розуміння змісту теми.	Студент/ка не розуміє зміст теми.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.		Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж 24 години від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1		0,5	0
Всього	5 балів			

Модуль 2.

Реалізація та моніторинг індивідуальної програми розвитку

Тема 2. Індивідуальна програма розвитку: реалізація та моніторинг досягнень (26 год. для заоч. форми навчання)

Завдання 1 (6 год). На основі запропонованого кейсу https://docs.google.com/document/d/1AVIcS4rerK0_hs519Frkc4QIcMqM4euh/edit?usp=sharing&ouid=106986748692786916164&rtpof=true&sd=true розробіть адаптоване та модифіковане завдання для учнів з інтелектуальним типом труднощів.

Під час виконання завдання опрацюйте такі джерела:

1. Інклюзивне навчання в закладах загальної середньої освіти. Керівництво для тренерів. К., 2018. 174 с. URL : http://posibnyk.nus.org.ua/wp-content/uploads/HANDOUT-for-trainers_TOT-Sept-2018_corrected-final1-new.pdf

2. Колупаєва А., Таранченко О. Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі: навч.-метод. посібник. Харків: Вид-во «Ранок», 2019. 304 с. URL : [https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpratsivnykiv-ospotreby/Navch%20ditei%20z%20osobl%20osvitnimy%20potrebamy%20v%20inkl%20seredovyshchi%20\(Kolupaieva_Taranchenko\).pdf](https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpratsivnykiv-ospotreby/Navch%20ditei%20z%20osobl%20osvitnimy%20potrebamy%20v%20inkl%20seredovyshchi%20(Kolupaieva_Taranchenko).pdf)

3. Чеботарьова О., Гладченко І. Учні початкових класів із порушеннями інтелектуального розвитку: навчання та розвиток: навч.-метод. посібник. Харків: Вид-во «Ранок», 2020. 128 с. URL: <https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpratsivnykiv-ospotreby/Uchni-pochatkovykh-klasiv-iz-porushenniamy-intelektualnogo-rozvytku-navchannia-ta-rozvytok-Chebotarova.pdf>

Форма подання: структурований текст.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Відповідність завданню та глибина змісту	Таблиця демонструє здатність глибоко аналізувати порівнювати, упорядковувати та представляти інформацію.	Надана таблиця демонструє здатність аналізувати та порівнювати інформацію.	Надана таблиця у недостатньому обсязі відповідає завданню аналізу та порівнянню матеріалу.	Надана таблиця демонструє недбале й поверхневе опрацювання матеріалу.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Експертність	Студент/ка демонструє ґрунтовне розуміння змісту теми.	Студент/ка демонструє достатньо повне розуміння змісту теми.	Студент/ка демонструє не достатнє розуміння змісту теми.	Студент/ка не розуміє зміст теми.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.		Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж 24 години від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1		0,5	0
Всього	5 балів			

Завдання 2 (6 год). На основі запропонованого кейсу https://docs.google.com/document/d/1AVIcS4rerK0_hs519Frkc4QlcMqM4euh/edit?usp=sharing&ouid=106986748692786916164&rtpof=true&sd=true розробіть адаптоване та модифіковане завдання для учнів з функціональними (сенсорними, мовленнєвими) типами труднощів.

Під час виконання завдання опрацюйте такі джерела:

1. Інклюзивне навчання в закладах загальної середньої освіти. Керівництво для тренерів. К., 2018. 174 с. URL :

http://posibnyk.nus.org.ua/wp-content/uploads/HANDOUT-for-trainers_TOT-Sept-2018_corrected-final1-new.pdf

2. Колупаєва А., Таранченко О. Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі: навч.-метод. посібник. Харків: Вид-во «Ранок», 2019. 304 с. URL : [https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpratsivnykiv-ospotreby/Navch%20ditei%20z%20osobl%20osvitnimy%20potrebamy%20v%20inkl%20seredovyshchi%20\(Kolupaieva_Taranchenko\).pdf](https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpratsivnykiv-ospotreby/Navch%20ditei%20z%20osobl%20osvitnimy%20potrebamy%20v%20inkl%20seredovyshchi%20(Kolupaieva_Taranchenko).pdf)

3. Костенко Т. Учні початкових класів із порушеннями зору : навчання та розвиток : навч.-метод. посібник. Харків, Вид-во «Ранок», 2020. 128 с. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpratsivnykiv-ospotreby/Uchni-pochatkovykh-klasiv-iz-porushenniamy-zoru-navchannia-ta-rozvytok-Kostenko.pdf>

4. Костенко Т., Гудим І. Навчання дітей із порушеннями зору : навч.-метод. посібник. Харків, Вид-во «Ранок», 2019. 184 с. URL : [http://interactive.ranok.com.ua/upload/file/%D0%98%D0%BD%D0%BA%D0%BB%D1%8E%D0%B7%D0%B8%D1%8F/Navchannia%20ditei%20iz%20porushenniamy%20zoru%20\(Kostenko_Hudym\).pdf](http://interactive.ranok.com.ua/upload/file/%D0%98%D0%BD%D0%BA%D0%BB%D1%8E%D0%B7%D0%B8%D1%8F/Navchannia%20ditei%20iz%20porushenniamy%20zoru%20(Kostenko_Hudym).pdf)

5. Учні початкових класів із порушеннями слуху : навчання та розвиток : навч.-метод. посібник / С.В. Кульбіда, С.В. Литовченко, В.В. Жук, В.В. Литвинова. Харків: Вид-во «Ранок», 2020. 144 с. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpratsivnykiv-ospotreby/Uchni-pochatkovykh-klasiv-iz-porushenniamy-slukhu-navchannia-ta-rozvytok-Kulbida.pdf>

6. Рібцун Ю. Учні початкових класів із важкими порушеннями мовлення: навчання та розвиток: навч.-метод. посіб. Львів : Світ, 2020. 264 с. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpratsivnykiv-ospotreby/Ribtsun-Uchni-poch-kl-iz-tyazh-porush-movl-navch-ta-rozv.pdf>

Форма подання: структурований текст.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Відповідність завданню та глибина змісту	Таблиця демонструє здатність глибоко аналізувати порівнювати, упорядковувати та представляти інформацію.	Надана таблиця демонструє здатність аналізувати та порівнювати інформацію.	Надана таблиця у недостатньому обсязі відповідає завданню аналізу та порівнянню матеріалу.	Надана таблиця демонструє недбале й поверхневе опрацювання матеріалу.

<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Експертність	Студент/ка демонструє ґрунтовне розуміння змісту теми.	Студент/ка демонструє достатньо повне розуміння теми.	Студент/ка демонструє не достатнє розуміння змісту теми.	Студент/ка не розуміє зміст теми.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.		Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж 24 години від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1		0,5	0
Всього	5 балів			

Завдання 3 (6 год). На основі запропонованого кейсу https://docs.google.com/document/d/1AVIcS4rerK0_hs5l9Frkc4QlcMqM4euh/edit?usp=sharing&ouid=106986748692786916164&rtpof=true&sd=true розробіть адаптоване та модифіковане завдання для учнів з соціоадаптаційними/соціокультурними типами труднощів.

Під час виконання завдання опрацюйте такі джерела:

1. Інклюзивне навчання в закладах загальної середньої освіти. Керівництво для тренерів. К., 2018. 174 с. URL : http://posibnyk.nus.org.ua/wp-content/uploads/HANDOUT-for-trainers_TOT-Sept-2018_corrected-final1-new.pdf

2. Колупаєва А., Таранченко О. Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі: навч.-метод. посібник. Харків: Вид-во «Ранок», 2019. 304 с. URL : [https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpratsivnykiv-ospotreby/Navch%20ditei%20z%20osobl%20osvitnimy%20potrebamy%20v%20inkl%20seredovyshchi%20\(Kolupaieva_Taranchenko\).pdf](https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpratsivnykiv-ospotreby/Navch%20ditei%20z%20osobl%20osvitnimy%20potrebamy%20v%20inkl%20seredovyshchi%20(Kolupaieva_Taranchenko).pdf)

3. Недозим І. Учні початкових класів із розладами аутистичного спектра : навчання та розвиток : навч.-метод. посібник. Харків : Вид-во «Ранок», 2020. 96 с. <https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpratsivnykiv-ospotreby/Uchni-pochatkovykh-klasiv-iz-rozladamy-auty stycznogo-spektra-navchannia-ta-rozvytok-Nedozym.pdf>

Форма подання: структурований текст.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
---------------------	----------------	-----------------------	--------------------------	------------------

Відповідність завданню та глибина змісту	Таблиця демонструє здатність глибоко аналізувати порівнювати, упорядковувати та представляти інформацію.	Надана таблиця демонструє здатність аналізувати та порівнювати інформацію.	Надана таблиця у недостатньому обсязі відповідає завданню аналізу та порівнянню матеріалу.	Надана таблиця демонструє недбале й поверхневе опрацювання матеріалу.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Експертність	Студент/ка демонструє ґрунтовне розуміння змісту теми.	Студент/ка демонструє достатньо повне розуміння змісту теми.	Студент/ка демонструє не достатнє розуміння змісту теми.	Студент/ка не розуміє зміст теми.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.	.	Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж 24 години від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1		0,5	0
Всього	5 балів			

Завдання 4 (8 год). Розробіть рекомендації для учасників команди-психолого-педагогічного супроводу закладу освіти щодо здійснення моніторингу досягнень учня з ООП та реалізації ІПР.

Під час виконання завдання опрацюйте такі джерела:

1. Впроваджуємо інклюзію в закладі освіти. Державна служба якості освіти, 2023. 86 с. URL : https://oplatforma.com.ua/files/news/2023/Inclusia_zaklad_osvity_SURGe_2023_Pedrada.pdf

2. Інклюзивне навчання в закладах загальної середньої освіти. Керівництво для тренерів. К., 2018. 174 с. URL : http://posibnyk.nus.org.ua/wp-content/uploads/HANDOUT-for-trainers_TOT-Sept-2018_corrected-final1-new.pdf

3. Інклюзивна освіта. Підтримка розмаїття у класі: практ. посіб. / Тім Лорман, Джоан Депплер, Девід Харві; пер. з англ. К.: ТОА «Видавничий дім «Плеяди», 2011. 296 с. URL : <https://drive.google.com/file/d/1cls33UsIge5zIkXoaFjfwsgV2bFzCDrS/view>

4. Створення індивідуальної програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами: методичний посібник / Під заг. ред. Софій Н.З. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2015. 66 с. URL : https://pech-vo.at.ua/OP/Individualna_Programa_Rozvitku.pdf

Форма подання: структурований текст.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Відповідність завданню та глибина змісту	Таблиця демонструє здатність глибоко аналізувати порівнювати, упорядковувати та представляти інформацію.	Надана таблиця демонструє здатність аналізувати та порівнювати інформацію.	Надана таблиця у недостатньому обсязі відповідає завданню аналізу та порівнянню матеріалу.	Надана таблиця демонструє недбале й поверхневе опрацювання матеріалу.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Експертність	Студент/ка демонструє ґрунтовне розуміння змісту теми.	Студент/ка демонструє достатньо повне розуміння змісту теми.	Студент/ка демонструє не достатнє розуміння змісту теми.	Студент/ка не розуміє зміст теми.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.		Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж 24 години від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1		0,5	0
Всього	5 балів			

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

СТРАТЕГІЇ ВТРУЧАННЯ З ОПОРОЮ НА SMART-ЦІЛІ

Модуль 3.

Технології визначення пріоритетності цілей

Тема 3. Визначення пріоритетів у навчанні учнів з особливими освітніми потребами (26 год. для заоч. форми навчання)

Завдання (6 год): Прочитайте статтю про пріоритети навчальної програми для людей з особливими потребами:

1. Peter F., Gerhardt P., Bahry S., Driscoll N., Cauchi J., Mason B., Deshpande M. Adulthood begins in preschool: Meaningful Curriculum in Support of Increased Independence for Individuals with Autism. *International electronic journal of elementary education*. 2023. Vol. 15. № 3. P. 213-223. URL : <https://www.iejee.com/index.php/IEJEE/article/view/2056>

Автор виділяє 7 пунктів про різні аспекти написання значущих цілей для людей з особливими потребами. Підсумуйте 7 пунктів, зроблених автором (3-4 речення для кожного пункту).

Форма подання: Таблиця
Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Визначення важливої інформації	Студент/ка називає всі головні аспекти статті, логічно їх ранжуючи.	Студент/ка називає всі основні аспекти статті.	Студент/ка називає деякі основні аспекти статті.	Студент/ка не може точно визначити основні аспекти статті.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Розкриття теми	Повністю розкрито тему та викладено основні моменти обраної теми.	Розкрито тему та викладено основні моменти.	В тезах викладено деякі моменти.	В тезах не розкрито тему.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Узагальнення	Студент/ка коротко та лаконічно робить узагальнення з обраної теми.	Студент/ка використовує кілька речень, щоб точно описати, про що йдеться у статті.	Студент/ка точно резюмує більшу частину статті, але має певні труднощі з розумінням.	Студент/ка має значні труднощі щодо узагальнення сутності статті.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.		Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж 24 години від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1		0,5	0
Всього	5 балів			

Завдання 2 (6 год):

Зайдіть на веб-сайти, подані нижче, кожен з яких містить навчальні програми для учнів з особливими освітніми потребами. Кожна з цих програм спрямована на розвиток певних ключових навичок, які допоможуть у навчанні.

Аналізуючи таблицю, назвіть ці навички (START – Questionnaire (Опитувальник) та EFL – Essential 8/Necessary 9 (Необхідні 8 / Потрібні 9) та покажіть, як вони пов'язані між собою. В індивідуальній програмі розвитку перераховано 7 напрямів для поставлення цілей (Частина 12. Додаткові напрями роботи). У Вашій таблиці вкажіть, до яких сфер розвитку належать визначені навички.

Прокоментуйте корисність цих ключових навичок, виходячи з власного досвіду, а також зазначте, чи варто додати інші ключові навички.

Веб-сайти:

https://sites.google.com/mail.gvsu.edu/preschoollifeskillspls/questionnaire?a_uthuser=0
<http://essentialforliving.com/efl/>

Шаблон таблиці для заповнення

Ключова навичка з START	Ключова навичка з EFL	Сфера розвитку в ІПР

Форма подання: Таблиця

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Визначення важливої інформації	Студент/ка називає всі головні аспекти навчальної програми, логічно їх ранжуючи.	Студент/ка називає всі основні аспекти навчальної програми.	Студент/ка називає деякі основні аспекти навчальної програми.	Студент/ка не може точно визначити основні аспекти навчальної програми.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Визначення фактів	Студент/ка точно знаходить усі факти у навчальній програмі та дає чітке обґрунтування, чому ці факти стосуються певного аспекту.	Студент/ка точно знаходить основні факти та дає обґрунтоване пояснення, чому ці факти стосуються певного аспекту.	Студент/ка знаходить окремі факти і використовує слабе пояснення.	Студент/ка має труднощі з пошуку фактів у навчальній програмі.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Узагальнення	Студент/ка коротко та лаконічно робить узагальнення з обраної теми.	Студент/ка використовує кілька речень, щоб точно описати, про що йдеться у навчальній програмі.	Студент/ка точно резюмує більшу частину навчальної програми, але має певні труднощі з розумінням.	Студент/ка має значні труднощі щодо узагальнення сутності навчальної програми.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.		Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж 24 години від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1		0,5	0

Всього	5 балів
--------	---------

Завдання 3 (6 год): Прочитайте статтю про SMART-цілі:

1. Jung L.A. Writing SMART objectives and strategies that fit the ROUTINE. *Teaching exceptional children*. 2007. Vol. 39. № 4. P. 54-58. URL : https://www.utoledo.edu/education/grants/direct/pdf/Writing_SMART_Objectives.pdf

Своїми словами напишіть визначення для кожної з характеристик SMART-цілі, наводячи приклади для кожного з вимірів.

Шаблон таблиці для заповнення

Назва SMART-цілі	Визначення

Форма подання: Таблиця

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Відповідність завданню та глибина змісту	Таблиця демонструє здатність глибоко аналізувати порівнювати, упорядковувати та представляти інформацію.	Надана таблиця демонструє здатність аналізувати та порівнювати інформацію.	Надана таблиця у недостатньому обсязі відповідає завданню аналізу та порівнянню матеріалу.	Надана таблиця демонструє недбале й поверхневе опрацювання матеріалу.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Експертність	Студент/ка демонструє ґрунтовне розуміння змісту теми.	Студент/ка демонструє достатньо повне розуміння змісту теми.	Студент/ка демонструє не достатнє розуміння змісту теми.	Студент/ка не розуміє зміст теми.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.		Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж 24 години від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1		0,5	0

Всього	5 балів
--------	---------

Завдання 4 (8 год): Існує безліч інструментів, які допомагають батькам і фахівцям визначити пріоритети і розбити цілі на більш дрібні кроки для учнів з ООП. Одним з таких інструментів, наприклад, є безкоштовний англomовний онлайн-ресурс (<https://www.autismeducationtrust.org.uk/>), розроблений організацією Autism Education Trust (AET).

Подивіться відео про АЕТ.

Зайдіть в онлайн-інструмент (<https://www.autismeducationtrust.org.uk/>) та узгодьте кожну сферу АЕТ з відповідною сферою в індивідуальній програмі розвитку (Частина 12).

Представте роботу у вигляді таблиці (2 колонки, ліворуч кожна із 7 сфер, праворуч – відповідні розділи АЕТ).

Шаблон таблиці для заповнення

Сфера розвитку в ІПР	Відповідний розділ АЕТ

Форма подання: Таблиця

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Визначення важливої інформації	Студент/ка називає всі головні аспекти інструменту оцінювання, логічно їх ранжуючи.	Студент/ка називає всі основні аспекти інструменту оцінювання.	Студент/ка називає деякі основні аспекти інструменту оцінювання.	Студент/ка не може точно визначити основні аспекти інструменту оцінювання.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Визначення фактів	Студент/ка точно знаходить усі факти у навчальній програмі та дає чітке обґрунтування, чому ці факти стосуються певного аспекту.	Студент/ка точно знаходить основні факти та дає обґрунтоване пояснення, чому ці факти стосуються певного аспекту.	Студент/ка знаходить окремі факти і використовує слабе пояснення.	Студент/ка має труднощі з пошуку фактів у навчальній програмі.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Узагальнення	Студент/ка коротко та лаконічно робить узагальнення з обраної теми.	Студент/ка використовує кілька речень, щоб точно описати, про що йдеться у навчальній програмі.	Студент/ка точно резюмує більшу частину навчальної програми, але має певні труднощі з розумінням.	Студент/ка має значні труднощі щодо узагальнення сутності навчальної програми.

<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.		Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж 24 години від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1		0,5	0
Всього	5 балів			

Модуль 4. Ефективна реалізація SMART-цілей

Тема 4. Міждисциплінарний підхід до постановки та реалізації SMART-цілей (26 год. для заоч. форми навчання)

Завдання 1 (6 год): Складіть траєкторію розвитку учня для участі в шкільному навчанні: які навички потрібні для участі на уроках, перервах, у процесі навчання. Траєкторія повинна включати 3 цілі для кожної зі сфер, які допоможуть дитині брати участь у шкільному житті.

Форма подання: Есе

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Відповідність завданню та глибина змісту	Таблиця демонструє здатність глибоко аналізувати порівнювати, упорядковувати та представляти інформацію.	Надана таблиця демонструє здатність аналізувати та порівнювати інформацію.	Надана таблиця у недостатньому обсязі відповідає завданню аналізу та порівнянню матеріалу.	Надана таблиця демонструє недбале й поверхневе опрацювання матеріалу.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Експертність	Студент/ка демонструє ґрунтовне розуміння змісту теми.	Студент/ка демонструє достатньо повне розуміння змісту теми.	Студент/ка демонструє не достатнє розуміння змісту теми.	Студент/ка не розуміє зміст теми.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.		Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж 24 години від зазначеного часу.

<i>Бали</i>	1	0,5	0
Всього	5 балів		

Завдання 2: Використовуючи ресурси з Інтернету або свої роботи, підготуйте презентацію для всіх членів команди про важливість навчання учнів з ООП самостійності в досягненні цілей. Ви можете взяти за основу свої презентації та, наприклад, цей ресурс: <https://inclusiveteach.com/2020/03/26/send-encouraging-independence/>.

Переконайтеся, що у вашій презентації висвітлено: що означає самостійність, як вона може виглядати на різних етапах/вікових етапах розвитку учня, конкретні приклади стратегій, які можна використовувати для забезпечення самостійності, роль кожного члену команди для забезпечення самостійності учня в усіх сферах його шкільного і повсякденного життя. Надайте повний бібліографічний опис опрацьованих джерел.

Форма подання: Презентація

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Ниже стандартів
Відповідність завданню та глибина змісту	Таблиця демонструє здатність глибоко аналізувати порівнювати, упорядковувати та представляти інформацію.	Надана таблиця демонструє здатність аналізувати та порівнювати інформацію.	Надана таблиця у недостатньому обсязі відповідає завданню аналізу та порівнянню матеріалу.	Надана таблиця демонструє недбале й поверхневе опрацювання матеріалу.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Експертність	Студент/ка демонструє ґрунтовне розуміння змісту теми.	Студент/ка демонструє достатньо повне розуміння теми.	Студент/ка демонструє не достатнє розуміння змісту теми.	Студент/ка не розуміє зміст теми.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.		Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж 24 години від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1		0,5	0
Всього	5 балів			

Завдання 3 (8 год): Дослідити з Інтернету роль самоадвокації в роботі з дітьми з особливими освітніми потребами. Наведіть приклади того, як можна

залучити дітей з особливими потребами, обмеженою комунікацією та порушеними когнітивними потребами до прийняття рішень щодо вибору цілей (терміни для пошуку: «importance of teaching self-advocacy to children with special needs»). Надайте повний бібліографічний опис опрацьованих джерел.

Форма подання: Есе

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Відповідність завданню та глибина змісту	Таблиця демонструє здатність глибоко аналізувати порівнювати, упорядковувати та представляти інформацію.	Надана таблиця демонструє здатність аналізувати та порівнювати інформацію.	Надана таблиця у недостатньому обсязі відповідає завданню аналізу та порівнянню матеріалу.	Надана таблиця демонструє недбале й поверхневе опрацювання матеріалу.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Експертність	Студент/ка демонструє ґрунтовне розуміння змісту теми.	Студент/ка демонструє достатньо повне розуміння змісту теми.	Студент/ка демонструє не достатнє розуміння змісту теми.	Студент/ка не розуміє зміст теми.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.		Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж 24 години від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1		0,5	0
Всього	5 балів			

Завдання 4 (6 год): Проаналізуйте українську та міжнародну літературу про роль команди супроводу. Поясніть, які кроки Ви зробили би, щоб залучити батьків та учня до визначення цілей, зокрема, на яких етапах Ви б їх залучили, які запитання їм поставили, а також назвіть інші стратегії, які Ви могли би використати, щоб батьки та учень були залучені до процесу. Надайте повний бібліографічний опис опрацьованих джерел.

Форма подання: Есе

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
---------------------	----------------	-----------------------	--------------------------	------------------

Відповідність завданню та глибина змісту	Таблиця демонструє здатність глибоко аналізувати порівнювати, упорядковувати та представляти інформацію.	Надана таблиця демонструє здатність аналізувати та порівнювати інформацію.	Надана таблиця у недостатньому обсязі відповідає завданню аналізу та порівнянню матеріалу.	Надана таблиця демонструє недбале й поверхневе опрацювання матеріалу.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Експертність	Студент/ка демонструє ґрунтовне розуміння змісту теми.	Студент/ка демонструє достатньо повне розуміння змісту теми.	Студент/ка демонструє не достатнє розуміння змісту теми.	Студент/ка не розуміє зміст теми.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.		Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж 24 години від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1		0,5	0
Всього	5 балів			

6.2. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Залік.

6.3. Шкала відповідності оцінок

Рейтингов а оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень

		знань (умінь) зі значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7.1. Навчально-методична картка дисципліни

«Технології розроблення індивідуальної освітньої траєкторії для дітей з особливими освітніми потребами»

Разом (заочна форма): 120 годин: 8 годин – лекції, 8 години – практичні заняття, 104 годин – самостійна робота.

Змістовий модуль I. Технології розроблення індивідуальної програми розвитку

Разом (заочна форма): 60 годин: 4 години – лекції, 4 години – практичні заняття, 52 години – самостійна робота

Модулі	Модуль I	Модуль II
Назва модуля	<i>Розроблення ІПР для дітей з ООП</i>	<i>Реалізація та моніторинг індивідуальної програми розвитку</i>
Кількість балів за модуль	32 бали	32 балів
Лекції (1 бал)	1	2
Теми лекцій (1 бал за відвідування)	Індивідуальна програма розвитку: її складові та етапи розробки (1 бал)	Індивідуальна програма розвитку: моніторинг досягнень та реалізації (1 бал)
Практичні заняття (1 бал за відвідування)	Індивідуальна програма розвитку: її складові та етапи розробки (1 бал)	Індивідуальна програма розвитку: визначення цілей і завдань, моніторинг досягнень та реалізації (1 бал)
Робота на практ. занятті	10 (балів)	10 (балів)
Самостійна робота	20 (балів)	20 (балів)
Вид контролю:	Залік, коефіцієнт: $k=64/100=0,64$	

Змістовий модуль II. Стратегії втручання з опорою на SMART-цілі

Разом (заочна форма): 60 годин: 4 години – лекції, 4 години – практичні заняття, 52 години – самостійна робота

Модулі	Модуль III	Модуль IV
Назва модуля	<i>Технології визначення пріоритетності цілей</i>	<i>Ефективна реалізація SMART-цілей</i>
Кількість балів за модуль	32 бали	32 бали
Лекції (1 бал)	3	4
Теми лекцій (1 бал за відвідування)	Визначення пріоритетів в навчанні учнів з особливими освітніми потребами (1 бал)	Міждисциплінарний підхід до постановки та реалізації SMART-цілей (1 бал)
Практичні заняття (1 бал за відвідування)	Написання SMART-цілей (1 бал)	Міждисциплінарна реалізація SMART-цілей (1 бал)
Робота на практич. занятті	10 (балів)	10 (балів)
Самостійна робота	20 (балів)	20 (балів)
Вид контролю:	Залік, коефіцієнт: $k=64/100=0,64$	

7. Рекомендовані джерела

Основна:

1. Впроваджуємо інклюзію в закладі освіти. Державна служба якості освіти, 2023. 86 с. URL : https://oplatforma.com.ua/files/news/2023/Inclusia_zaklad_osvity_SURGe_2023_Pedrada.pdf
2. Інклюзивне навчання в закладах загальної середньої освіти. Керівництво для тренерів. К., 2018. 174 с. URL : http://posibnyk.nus.org.ua/wp-content/uploads/HANDOUT-for-trainers_TOT-Sept-2018_corrected-final1-new.pdf
3. Компанець Н.М., Луценко І.В. Моделювання індивідуального розвитку дитини з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного ДНЗ: навчально-методичний посібник. К.: 2017. 66 с. URL : <https://lib.iitta.gov.ua/715519/1/1Моделювання%20індивідуального%20розвитку%20.pdf>
4. Порядок організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти / Постанова КМУ від 15.09.2021 №957. URL : <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-poryadku-organi-a957>
5. Порядок організації інклюзивного навчання у закладах дошкільної освіти / Постанова Кабінету Міністрів України від 10 квітня 2019 р. № 530. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/530-2019-%D0%BF#Text>
6. Примірне положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП в закладі загальної середньої освіти та дошкільної освіти / Наказ МОН України від 08.06.2018 № 609. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0609729-18#Text>
7. Jung L.A. Writing SMART objectives and strategies that fit the ROUTINE. *Teaching exceptional children*. 2007. Vol. 39. № 4. P. 54-58. URL : https://www.utoledo.edu/education/grants/direct/pdf/Writing_SMART_Objectives.pdf
8. Gerhardt P.F., Bahryb S., Driscoll N.M, Cauchid J., Masone B.K., Deshpande M. Adulthood Begins in Preschool: Meaningful Curriculum in Support of Increased Independence for Individuals with Autism. *International Electronic Journal of Elementary Education*. 2023. Vol. 15, Is. 3. P. 213-223. URL : <https://www.iejee.com/index.php/IEJEE/article/view/2056>

Додаткова:

1. Асистент учителя в інклюзивному класі: навчально-методичний посібник / Н.М. Дятленко, Н.З. Софій., О.В. Мартинчук, Ю.М. Найда, під заг. ред. М.Ф. Войцехівського. К.: ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2015. 172 с. URL : https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/9821/1/N_Dyatlenko_N_Sofiy_O_Martynchuk_Y_Naida_AUIK.pdf
2. Індивідуальна програма розвитку: методичні матеріали. Серія «Інклюзивна освіта: крок за кроком». Київ, 2015. URL: https://drive.google.com/file/d/1DkdUJM8nmD8O0Mc_ErkToH0RUDWV8B

[Pa/view](#)

3. Інклюзивна освіта від А до Я: порадник для педагогів і батьків / Укл.: Н.В. Заєркова, А.О. Трейтяк. К., 2016. 68 с. URL : https://ippo.kubg.edu.ua/wp-content/uploads/2016/08/n_zaerkova_a_trejtyak_inkl_osvita_vid_a_do_ya.pdf
4. Інклюзивна освіта. Підтримка розмаїття у класі: практ. посіб. / Тім Лорман, Джоан Депплер, Девід Харві; пер. з англ. К.: ТОО «Видавничий дім «Плеяди», 2011. 296 с. URL : <https://drive.google.com/file/d/1cls33UsIge5zlkXoaFjfwsgV2bFzCDrS/view>
5. Колупаєва А., Таранченко О. Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі: навч.-метод. посібник. Харків: Вид-во «Ранок», 2019. 304 с. URL : [https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpratsivnykiv-ospotreby/Navch%20ditei%20z%20osobl%20svitnimy%20potrebamy%20v%20inkl%20seredovyshchi%20\(Kolupaieva_Taranchenko\).pdf](https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpratsivnykiv-ospotreby/Navch%20ditei%20z%20osobl%20svitnimy%20potrebamy%20v%20inkl%20seredovyshchi%20(Kolupaieva_Taranchenko).pdf)
6. Костенко Т. Учні початкових класів із порушеннями зору : навчання та розвиток : навч.-метод. посібник. Харків, Вид-во «Ранок», 2020. 128 с. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpratsivnykiv-ospotreby/Uchni-pochatkovykh-klasiv-iz-porushenniamy-zoru-navchannia-ta-rozvytok-Kostenko.pdf>
7. Костенко Т., Гудим І. Навчання дітей із порушеннями зору : навч.-метод. посібник. Харків, Вид-во «Ранок», 2019. 184 с. URL : [http://interactive.ranok.com.ua/upload/file/%D0%98%D0%BD%D0%BA%D0%BB%D1%8E%D0%B7%D0%B8%D1%8F/Navchannia%20ditei%20iz%20porushenniamy%20zoru%20\(Kostenko_Hudym\).pdf](http://interactive.ranok.com.ua/upload/file/%D0%98%D0%BD%D0%BA%D0%BB%D1%8E%D0%B7%D0%B8%D1%8F/Navchannia%20ditei%20iz%20porushenniamy%20zoru%20(Kostenko_Hudym).pdf)
8. Недозим І. Учні початкових класів із розладами аутистичного спектра : навчання та розвиток : навч.-метод. посібник. Харків : Вид-во «Ранок», 2020. 96 с. <https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpratsivnykiv-ospotreby/Uchni-pochatkovykh-klasiv-iz-rozladamy-autystychnogo-spektra-navchannia-ta-rozvytok-Nedozym.pdf>
9. Методичні рекомендації. Безпечне освітнє середовище: Надання індивідуальної підтримки учням з особливими освітніми потребами під час підготовки до реагування на надзвичайні ситуації. Державна установа «Український інститут розвитку освіти», 2023. 16 с. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/inkluzyvne-navchannya/2023/08/04/Lyst.MON-1.11479-23.vid.03.08.2023-1.pdf>
10. Порошенко М. Інклюзивна освіта: навчальний посібник. Київ: ТОВ Агенство «Україна». 2019. 300 с. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/inkluzyvne-navchannya/posibniki/inklyuziyavnz.pdf>
11. Про визначення рівня підтримки у дітей з особливими освітніми потребами, які здобувають дошкільну освіту в інклюзивних групах / Лист МОН України від 30 грудня 2021 р. № 1/23180-21. URL :

<https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-viznachennya-rivnya-pidtrimki-u-ditej-z-osobli-vimi-osvitnimi-potrebami-yaki-zdobuvayut-doshkilnu-osvitu-v-inklyuzivnih-grupah>

12. Рібцун Ю. Учні початкових класів із тяжкими порушеннями мовлення: навчання та розвиток: навч.-метод. посіб. Львів : Світ, 2020. 264 с. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpratsivnykiv-ospotreby/Ribtsun-Uchni-poch-kl-iz-tyazh-porush-movl-navch-ta-rozv.pdf>
13. Створення індивідуальної програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами: методичний посібник / Під заг. ред. Софій Н.З. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2015. 66 с. URL : https://pech-vo.at.ua/OP/Individualna_Programa_Rozvitku.pdf
14. Теорія і практика інклюзивної освіти: навчально-методичний посібник / Упорядник Бондар К. М. Проект «Підтримка інклюзивної освіти у м. Кривий Ріг», 2019. 170 с. URL : <http://elibrary.kdpu.edu.ua/handle/123456789/3544>
15. Учні початкових класів із особливими освітніми потребами : навчання та супровід : навч.-метод. посібник / Л.І. Прохоренко, О.О. Бабяк, В.В. Засенко, Н.А. Ярмола : навч.-метод. посібник. Харків: Вид-во «Ранок», 2020. 160 с. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpratsivnykiv-ospotreby/Uchni-pochatkovykh-klasiv-iz-osoblyvumu-potrebamy-navchannia-ta-suprovid-Prokhorenko.pdf>
16. Учні початкових класів із порушеннями слуху : навчання та розвиток : навч.-метод. посібник / С.В. Кульбіда, С.В. Литовченко, В.В. Жук, В.В. Литвинова. Харків: Вид-во «Ранок», 2020. 144 с. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpratsivnykiv-ospotreby/Uchni-pochatkovykh-klasiv-iz-porushenniamy-slukhu-navchannia-ta-rozvytok-Kulbida.pdf>
17. Чеботарьова О., Гладченко І. Учні початкових класів із порушеннями інтелектуального розвитку : навчання та розвиток : навч.-метод. посібник. Харків: Вид-во «Ранок», 2020. 128 с. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpratsivnykiv-ospotreby/Uchni-pochatkovykh-klasiv-iz-porushenniamy-intelektualnogo-rozvytku-navchannia-ta-rozvytok-Chebotarova.pdf>
18. Чеботарьова О.В., Коваль Л.В., Данілавічюте Е. А. Дитина із церебральним паралічем. Харків : Вид-во «Ранок», ВГ «Кенгуру», 2018. 40 с. URL : <https://dnmcp.com.ua/sites/default/files/2018-12/5/5-14/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.%20%D0%94%D0%B8%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B0%20%D1%96%D0%B7%20%D1%86%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B1%D1%80%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%BC%20%D0%BF%D0%B0%D1%80%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%87%D0%B5%D0%BC.pdf>
19. Correia A., Teixeira V., Forlin C. Home-School Collaboration in Assessment, Placement, and Individual Education Plan Development for Children with Special Education Needs in Macao: The Views of Parents. *School Community*

- Journal*. 2021. Vol. 31. Iss. 1. P. 205-231. URL : <https://www.proquest.com/docview/2580795781/abstract/B9168060CD2F4E1DPQ/1?accountid=166077>
20. Waddington L., Priestley M. A human rights approach to disability assessment. *Journal of International and Comparative Social Policy*. 2021. № 37: 1. С. 1-15. URL : https://www.researchgate.net/publication/343932858_A_human_rights_approach_to_disability_assessment
21. Bronagh B. How inclusive is the right to inclusive education? An assessment of the UN convention on the rights of persons with disabilities' concluding observations. *International Journal of Inclusive Education*. 2022. № 26:3. P. 301-318. URL : <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/13603116.2019.1651411>
22. Gunning C., Holloway J. (2019) Evaluating the preschool life skills programme to teach school readiness skills: An irish pilot study. *European Journal of Behavior Analysis*. 2019. № 20. P. 48-68. URL : <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/15021149.2018.1531962>

Додаткові ресурси:

- Відео з онлайн курсу для вчителів початкової школи «[Розроблення ІПР для дитини з порушеннями психофізичного розвитку](#)». URL : <https://www.youtube.com/watch?v=f8FN0aGbZrY>
- Відеоурок. Індивідуальна програма розвитку дитини з особливими освітніми потребами. Частина 1 (лектор: І. Горбенко). URL : <https://www.youtube.com/watch?v=AB4In0fKXEK>
- Відеоурок. Індивідуальна програма розвитку дитини з особливими освітніми потребами. Частина 2 (лектор: І. Горбенко). URL : <https://www.youtube.com/watch?v=BQa49kce45c>
- Відеоурок. Індивідуальна програма розвитку дитини з особливими освітніми потребами. Частина 3 (лектор: І. Горбенко) URL : https://www.youtube.com/watch?v=5FSK_X_iueg
- Малікова О. Формуємо навички гри у дітей. URL : <https://www.youtube.com/watch?v=hanbbpqPtgU&t=3119s>
- Малікова О. Адаптивні навички та навички самостійності у підлітків. URL : <https://www.youtube.com/watch?v=h9UG4yqEtvY&t=44s>
- Малікова О. Підтримка “академічних” навичок у побуті - <https://www.youtube.com/watch?v=uYlsdlNwxMM&t=36s>

Ресурси для неформальної освіти

Актуальні підходи до ІПР за новим порядком. Верещак Людмила. Онлайн вебінар на платформі «Всеосвіта» (2022 р.)
<https://www.youtube.com/watch?v=4TZpS08eucg>

Inclusive Leadership: The Power of Workplace Diversity (Coursera)
<https://www.coursera.org/learn/inclusiveleadership>

Basics of Inclusive Design for Online Education (Coursera)
<https://www.coursera.org/learn/inclusive-design>

An Introduction to Accessibility and Inclusive Design (Coursera)
<https://www.coursera.org/learn/accessibility>

Disability Inclusion in Education: Building Systems of Support (Coursera)
<https://www.coursera.org/lecture/disability-inclusion-education/inclusive-education-and-special-education-HLs8e?redirectTo=%2Flearn%2Fdisability-inclusion-education%3Faction%3Denroll>

Критичне мислення для освітян (Prometheus)
https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:CZ+CTFT101+2017_T3/about

Впровадження інновацій в школах (Prometheus)
https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:MIT+LIIS101+2018_T3/about

Школа для всіх: онлайн-курс про організацію інклюзивного освітнього середовища. (Ed-era). <https://study.ed-era.com/uk/courses/course/409>

Вступ до раннього втручання (Ed-era)
https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:EarlyIntervention+EI_101+2020/about

ДОДАТКИ

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I ТЕХНОЛОГІЇ РОЗРОБЛЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ

Модуль I.

Розроблення індивідуальної програми розвитку для дітей з ООП

Практичне заняття 1.

Тема. Індивідуальна програма розвитку: її складові та етапи створення

I. Питання для обговорення

1. Якою є основна мета складання ІПР?
2. Для чого необхідно проводити оцінку розвитку та навчальної діяльності учнів?
3. Як визначити рівень знань, умінь та навичок?
4. Яким чином визначаються потенційні можливості та потреби дитини? Виходячи з типу/типів труднощів?
5. Яка мета індивідуальної навчальної програми та навчального плану?
6. Чим зумовлений вибір навчальних цілей для учнів з ООП? Як визначити пріоритетність та функціональність цілей?
7. У яких сферах можуть застосовуватись адаптації та модифікації?

Література:

Основна [1-6]

Додаткова [2, 3, 4, 10, 11, 13]

II. Індивідуальне завдання на узагальнення знань, яке виконується до практичного заняття.

Використовуючи один із кейсів https://drive.google.com/file/d/192fvhw54WXP-yqa0LbcxNQ4_UyXKdHs/view?usp=drive_link, визначте потенційні можливості та потреби учня, що описуються за кожною сферою. Зверніть увагу, що потреби учня мають полягати не тільки в оволодінні знаннями та навичками з «академічних дисциплін», а передусім, у соціалізації учня, в оволодінні вмінням підтримувати спілкування та стосунки з однокласниками, у формуванні у нього навичок самостійності, контролю за власною поведінкою.

Форма подання: структурована письмова доповідь.

III. Завдання на узагальнення знань, яке виконується на практичному занятті.

На основі виконаного індивідуального завдання для узагальнення знань (робота з кейсами), розробіть рекомендації для команди психолого-педагогічного супроводу щодо забезпечення особливих освітніх потреб дитини у закладі освіти.

Форма подання: структурована усна відповідь.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Експертність	Студент/ка демонструє ґрунтовне розуміння змісту теми.	Студент/ка демонструє достатньо повне розуміння теми.	Студент/ка демонструє не достатнє розуміння змісту теми.	Студент/ка не розуміє зміст теми.
<i>Бали</i>	2,5	2	1	0
Представленн я інформації	Вся інформація, представлена в роботі, є чіткою, точною та ретельно опрацьованою.	Більшість інформації, представленої в роботі, є здебільшого чіткою та впорядкованою.	Певна частина інформації, представленої в роботі, не є чіткою та точно сформульованою.	Інформація, представлена в роботі, не відповідає змісту завдання.
<i>Бали</i>	2,5	2	1	0
<i>Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)</i>				
Активність та участь	Студент/ка підготовлений/на до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент/ка підготовлений/на до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент/ка загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент/ка не підготовлений/на до заняття.
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				16бал
Всього				11 балів

Модуль 2.

Реалізація та моніторинг індивідуальної програми розвитку

Практичне заняття 2.

**Тема. Індивідуальна програма розвитку:
моніторинг досягнень та реалізації**

I. Питання для обговорення

1. Що може бути підставою для перегляду ІПР?
2. З якою періодичністю проводиться моніторинг досягнень?
3. Розкрийте алгоритм здійснення моніторингу ІПР.
4. Яким чином здійснюється процес оцінювання результатів навчання дітей з ООП?
5. Розкрийте роль кожного з учасників команди супроводу щодо реалізації ІПР.
6. Хто є відповідальним за моніторинг та реалізацію ІПР?

Література:

Основна [1-6]

Додаткова [2, 3, 4, 10, 11, 13]

II. Індивідуальне завдання на узагальнення знань, яке виконується до практичного заняття.

На основі кейсу https://drive.google.com/file/d/192fvhw54WXPr-yqa0LbcxNQ4_UyXKdHs/view?usp=drive_link, з яким працювали під час підготовки до практичного заняття 1, складіть алгоритм моніторингу та внесення змін в ІПР.

Форма подання: структурована усна відповідь.

III. Завдання на узагальнення знань, яке виконується на практичному занятті.

Заплануйте дії вчителя або асистента вчителя з реалізації індивідуалізації навчання для учня, використовуючи кейс індивідуального завдання для узагальнення знань.

Форма подання: структурована усна відповідь.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Експертність	Студент/ка демонструє ґрунтовне розуміння змісту теми.	Студент/ка демонструє достатньо повне розуміння змісту теми.	Студент/ка демонструє не достатнє розуміння змісту теми.	Студент/ка не розуміє зміст теми.
<i>Бали</i>	2,5	2	1	0
Представленн я інформації	Вся інформація, представлена в роботі, є чіткою, точною та ретельно опрацьованою.	Більшість інформації, представленої в роботі, є здебільшого чіткою та впорядкованою.	Певна частина інформації, представленої в роботі, не є чіткою та точно сформульованою.	Інформація, представлена в роботі, не відповідає змісту завдання.

<i>Бали</i>	2,5	2	1	0
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент/ка підготовлений/на до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент/ка підготовлений/на до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент/ка загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент/ка не підготовлений/на до заняття.
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1бал
Всього				11 балів

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II СТРАТЕГІЇ ВТРУЧАННЯ З ОПОРОЮ НА SMART-ЦІЛІ

Модуль 3.

Технології визначення пріоритетності цілей

Практичне заняття 3.

Написання SMART-цілей.

Оцінювання цілей по критеріях SMART-цілей

I. Питання для обговорення:

1. Як визначити пріоритети у навчанні для дітей з особливими освітніми потребами?
2. Які навички є ключовими для дітей з особливими освітніми потребами?
3. Як формування ключових навичок підтримує здатність учнів брати участь у подальшому навчанні?
4. За якими критеріями формулюються SMART-цілі?

Література:

Основна [7, 8]

Додаткова [20-22]

II. Індивідуальне завдання на узагальнення знань, яке виконується до практичного заняття.

Напишіть п'ять довгострокових SMART-цілей і чотири кроки для їх досягнення (для учня, якого ви знаєте, або для учня з висновку – на вибір студента). Використайте для заповнення шаблон таблиці.

Нинішній рівень:
Довготривала ціль:

Короткотривала ціль 1: 1-а четверть / 1-и крок	Короткотривала ціль 2: 2-а четверть / 2-и крок	Короткотривала ціль 3: 3-а четверть / 3-и крок	Короткотривала ціль 4: 4-а четверть / 4-и крок

Форма подання: таблиця.

III. Завдання на узагальнення знань, яке виконується на практичному занятті.

Презентація студентами написаних SMART-цілей та причин обрання цих пріоритетів для учня.

Аналіз цілей за SMART критеріями.

Робота в групах над визначенням практичних способів навчання навичкам, визначеним у цілях, для забезпечення їх практичної реалізації.

Форма подання: структурована усна відповідь.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Експертність	Студент/ка демонструє ґрунтовне розуміння змісту теми.	Студент/ка демонструє достатньо повне розуміння змісту теми.	Студент/ка демонструє не достатнє розуміння змісту теми.	Студент/ка не розуміє зміст теми.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Представлення інформації	Вся інформація, представлена в роботі, є чіткою, точною та ретельно опрацьованою.	Більшість інформації, представленої в роботі, є здебільшого чіткою та впорядкованою.	Певна частина інформації, представленої в роботі, не є чіткою та точно сформульованою.	Інформація, представлена в роботі, не відповідає змісту завдання.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Фахова термінологія	Студент/ка використовує правильну термінологію, що дає змогу легко зрозуміти, що було зроблено.		Студент/ка використовує правильну термінологію, але іноді складно зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка використовує замало термінології та часто недоречно її використовує.

Бали	1	0,5	0	
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент/ка підготовлений/на до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент/ка підготовлений/на до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент/ка загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент/ка не підготовлений/на до заняття.
Бали	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1бал
Всього				11 балів

Модуль 4. Ефективна реалізація SMART-цілей.

Практичне заняття 4. Міждисциплінарна реалізація SMART-цілей

I. Питання для обговорення:

1. Яку роль відіграє міждисциплінарна робота в узагальненні навичок для дітей з особливими освітніми потребами?
2. Чому важливо зосереджувати увагу на формуванні самостійності у дітей?
3. Як обирати систему для вимірювання прогрес дитини?

Література:

Основна [7, 8]

Додаткова [20-22]

II. Індивідуальне завдання на узагальнення знань, яке виконується до практичного заняття.

Виберіть одну ціль, яку ви написали для свого учня. Напишіть приклади того, як кожен член міждисциплінарної команди супроводу буде реалізовувати цю ціль. Вкажіть, як буде здійснюватися моніторинг даних про прогрес дитини і хто відповідатиме за координацію прогресу дитини. Додайте свої відповіді до форми нижче.

Бланк для цілей

Хто: Де и коли: Приклади навчання и практики: Збір даних:	Хто: Де и коли: Приклади навчання и практики: Збір даних:	Короткотривала ціль: ____
Хто: Де и коли: Приклади навчання и практики: Збір даних:	Хто: Де и коли: Приклади навчання и практики: Збір даних:	
Необхідні матеріали: _____		Член команди, відповідальний за збір даних: _____
Відповідальний за підготовку матеріалів: _____		

Форма подання: бланк для цілей.

III. Завдання на узагальнення знань, яке виконується на практичному занятті.

Презентація студентами міждисциплінарної реалізації обраної цілі.

Аналіз цілей у зв'язку з використаною системою збору даних.

Обговорення різних технологій для забезпечення реалізації цілі всіма членами команди. Адаптація цілей для кожного з членів команди, щоб забезпечити їх реалізацію в межах відведеного часу та встановлених обмежень.

Форма подання: структурована усна відповідь.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Експертність	Студент/ка демонструє ґрунтовне розуміння змісту теми.	Студент/ка демонструє достатньо повне розуміння змісту теми.	Студент/ка демонструє не достатнє розуміння змісту теми.	Студент/ка не розуміє зміст теми.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Представленн я інформації	Вся інформація, представлена в роботі, є чіткою, точною та ретельно опрацьованою.	Більшість інформації, представленої в роботі, є здебільшого чіткою та впорядкованою.	Певна частина інформації, представленої в роботі, не є чіткою та точно сформульованою.	Інформація, представлена в роботі, не відповідає змісту завдання.

<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Фахова термінологія	Студент/ка використовує правильну термінологію, що дає змогу легко зрозуміти, що було зроблено.		Студент/ка використовує правильну термінологію, але іноді складно зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка використовує замало термінології та часто недоречно її використовує.
<i>Бали</i>	1		0,5	0
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент/ка підготовлений/на до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент/ка підготовлений/на до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент/ка загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент/ка не підготовлений/на до заняття.
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1бал
Всього				11 балів